

SAŽETAK PRESUDE

GRAY PROTIV NJEMAČKE OD 22. SVIBNJA 2014. GODINE ZAHTJEV BROJ. 49278/09

Smrt zbog liječničke pogreške - istraga koju su provele vlasti u njemačkoj bila je učinkovita

ČINJENICE

Otac podnositelja zahtjeva preminuo je u Ujedinjenom Kraljevstvu nakon što ga je liječio njemački liječnik. Navedeni liječnik stigao je dan ranije u Ujedinjeno Kraljevstvo, nakon što ga je angažirala privatna agencija kako bi radio kao liječnik na zamjeni („*locum doctor*“) koji će pružati usluge Nacionalnoj zdravstvenoj službi. Nakon smrti pacijenta, agencija je otkazala suradnju liječniku koji se vratio u Njemačku. Liječnik je kasnije objasnio njemačkim zdravstvenim tijelima da je zamijenio dva lijeka i pogrešno ubrizgao pacijentu lijek s kojim nije bio upoznat.

Protiv liječnika je u Ujedinjenom Kraljevstvu pokrenut kazneni postupak. U sklopu tog postupka britanske vlasti zatražile su od njemačkog tužiteljstva pomoć u prikupljanju podataka o kvalifikacijama liječnika. Nakon toga, i njemačke su vlasti pokrenule kazneni postupak protiv liječnika. U suradnji s britanskom policijom, njemački istražitelji su saslušali svjedoke. Izvješće forenzičkog patologa iz Ujedinjenog Kraljevstva pokazalo je da je velika doza *diamorphina* značajno pridonijela smrti g. Graya. Liječnik je iskoristio pravo da se brani šutnjom. Međutim, njemačko tužiteljstvo uzelo je u obzir i pismo isprike koje je liječnik uputio partnerici i sinovima preminulog pacijenta. U ožujku 2009. godine njemački okružni sud osudio je liječnika zbog prouzročenja smrti pacijenta iz nehaja na kaznu zatvora u trajanju od devet mjeseci, s primjenom uvjetne osude. Po pravomoćnosti presude, njemačke vlasti odbile su izručenje liječnika u Ujedinjeno Kraljevstvo po europskom uhidbenom nalogu. Posljedično, u Ujedinjenom Kraljevstvu je obustavljen kazneni postupak protiv liječnika.

Podnositelji su potom podnijeli građanske tužbe protiv agencije koja je angažirala liječnika i protiv Nacionalne zdravstvene agencije.

OCJENA SUDA

Podnositelji su inicijalno podnijeli zahtjev i protiv Ujedinjenog Kraljevstva i protiv Njemačke. Međutim, s obzirom da su u Ujedinjenom Kraljevstvu ostvarili naknadu štete, zahtjev protiv te države je odbačen kao nedopušten, s obzirom na to da se podnositelji više ne mogu smatrati žrtvom povrede Konvencije.

Sud je dalje naveo kako su države odgovorne, prema članku 2. Konvencije, ustanoviti učinkovit i neovisan pravosudni sustav u okviru kojeg će se utvrditi uzrok smrti pacijenata i sankcionirati oni koji su za to odgovorni. Ova obveza ne podrazumijeva kazneno-pravnu zaštitu u svakom slučaju. U određenom broju slučajeva liječničkih pogrešaka, bit će dovoljno da su žrtvama dostupna pravna sredstva građanskog prava.

Sud navodi kako podnositelji ne tvrde da je liječnik namjerno uzrokovao smrt njihovog oca, niti osporavaju da njemački pravni sustav u načelu ima učinkovit pravosudni sustav u kojem se utvrđuje uzrok smrti pacijenata pod medicinskom skrbi.

Sud je primijetio da su njemačke vlasti, nakon što su ih britanske kolege obavijestile o događaju, na vlastitu inicijativu započele istragu o okolnostima smrti g. Graya. U suradnji s britanskim istražiteljima utvrdili su uzrok smrti i ulogu liječnika u tome. Sud primjećuje da je liječnik odmah priznao da je uzrok smrti g. Graya njegova liječnička pogreška. Opis događaja u njegovom pismu isprike u skladu je s izjavama svjedoka i nalazom vještaka.

Imajući u vidu sve dokaze zajedno, Sud smatra opravdanom odluku njemačkog tužiteljstva da izdaju kazneni nalog protiv liječnika bez saslušanja te da su njemački sudovi imali dovoljno dokaza za detaljnu procjenu okolnosti predmeta i utvrđenje krivnje liječnika.

U pogledu uključivanja bliskih srodnika u kazneni postupak, koje se zahtijeva prema članku 2. Konvencije, Sud je istaknuo kako se slučajevi medicinske pogreške razlikuju od slučajeva u kojima je riječ o utvrđivanju odgovornosti državnih službenika za smrt pojedinca. Naime, u slučajevima medicinske pogreške, kao što je Sud već istaknuo, nije uopće nužno da pravno sredstvo za povrede iz članka 2. bude kazneno-pravne naravi. Sud je nadalje, u pogledu uključenosti podnositelja, uočio da je odvjetnik jednog od podnositelja kontaktirao njemačko tužiteljstvo, koje mu je dalo informacije o postupku. Osim toga, tužiteljstvo je u spis priložilo i pismo isprike koje im je dostavio odvjetnik podnositelja.

U pogledu podnositeljevih tvrdnji da bi liječnik u Ujedinjenom Kraljevstvu mogao dobiti veću kaznu od one koju je dobio u Njemačkoj, Sud je utvrdio da su njemačke vlasti prema nacionalnom pravu imale obavezu pokrenuti kazneni postupak protiv liječnika po saznanju o njegovom sudjelovanju s smrti g. Graya. Nakon dovršetka postupka, imale su osnovu da ga ne izruče Ujedinjenom Kraljevstvu, i prema nacionalnom, i prema međunarodnom pravu. Konačno, procesna jamstva iz članka 2. Konvencije ne zahtijevaju da počinitelju djela bude izrečena određena kazna.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.